

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів і економіки природокористування

06-03-264

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до навчальної практики з навчальної дисципліни
«Вступ до спеціальності» для здобувачів вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою 07
«Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування» денної форми навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 5 від 06.05.2020 року

Рівне – 2020

Методичні вказівки до навчальної практики з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання [Електронне видання] / Скаковська С. С. – Рівне : НУВГП. 2020. – 15 с.

Укладач: Скаковська С. С., старший викладач кафедри фінансів та економіки природокористування.

Відповідальний за випуск: Мельник Л. В., к.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів та економіки природокористування.

Керівник групи забезпечення спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»: Мельник Л. М.

© Скаковська С. С., 2020 рік
© НУВГП, 2020 рік

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Опис навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності».....	4
2. Мета навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності».....	5
2. Зміст програми практики.....	7
2.1. Мета практики.....	7
2.2. Календарний графік проходження навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності».....	9
3. Організація навчальної практики.....	10
3.1. База навчальної практики.....	10
3.2. Завдання навчальної практики.....	11
4. Форми і методи контролю.....	11
5. Розподіл балів, що присвоюються студентам.....	14
6. Рекомендована література.....	15

ВСТУП

Навчальна практика з дисципліни «Вступ до спеціальності» здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти кафедри фінансів та економіки природокористування є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікації «бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування» і має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок та вмінь.

Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні необхідного достатнього обсягу практичних фінансових знань і умінь. Під час навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, накопичується та аналізується фактичний матеріал для виконання індивідуальних робіт.

Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладачів кафедри фінансів та економіки природокористування.

Призначення навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» - закріпити знання та практичні навички, набуті під час вивчення дисципліни, ознайомити із сучасним станом державного фінансового менеджменту, вітчизняних державних і комунальних підприємств (установ, організацій), їх фінансово-економічною діяльністю та основними проблемами. Під час проходження навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» здобувачі вищої освіти ознайомлюються з механізмами вирішення фінансово-економічних та управлінських проблем й завдань на прикладі конкретних матеріалів.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється на основі передових знань і технологій, з використанням сучасних інформаційних можливостей.

1. Опис навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна
Загальна кількість годин – 135	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання – 45	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Самостійна робота
		135 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності»

Мета навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» полягає у набутті здобувачами вищої освіти практичного досвіду фінансової діяльності та закріпленні й поглибленні набутих під час теоретичного навчання знань з теоретично-методичних аспектів функціонування державної фінансової системи, бюджетних установ та організацій; здобуття навичок самостійної практичної роботи у сфері фінансово-економічної діяльності; ознайомлення з конкретною роботою державного інспектора, аудитора, фінансового менеджера, керівників підрозділів.

Після проходження навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» студент повинен **знати**:

- структуру фінансових і фіскальних органів держави, бюджетної установи в процесі здійснення її основної діяльності, організацію фінансів місцевого самоврядування;

- фінансове законодавство та нормативно-правові акти, його стан та проблеми з питань державних і місцевих фінансів, ведення основної фінансової роботи місцевих підприємств, їх стратегією, технологією, особливостями функціонування;

- фінансову звітність підприємств, установ та організацій;

- особливості діяльності на різних ділянках роботи, а саме: у сфері стратегічного та оперативного планування, аналізу діяльності, управління активами, забезпеченням ліквідності та платоспроможності, особливостями обліку та звітності, формування системи оподаткування тощо.

вміти:

- працювати із законодавчими та нормативними документами, які регламентують фінансову діяльність підприємств, організацій та установ;

- визначати функціональні обов'язки працівників структурних фінансових підрозділів підприємств, організацій та установ;

- орієнтуватися в основах користування базами даних, які використовують в своїй діяльності структурні фінансові підрозділи підприємств, організацій та установ.

Проходження навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» забезпечує отримання наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність	ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність працювати у команді. ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
Фахові компетентності спеціальності (СК)	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Загальна тривалість навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності», згідно з навчальним планом, – 3 тижні. Керівництво практикою здійснює викладач університету. Безпосередньо перед початком практики студент повинен пройти інструктаж із техніки безпеки.

2. Зміст програми практики

2.1. Мета практики

Навчальна практика з дисципліни «Вступ до спеціальності» є невід'ємною складовою освітнього процесу і важливим засобом підготовки кваліфікованих фахівців для фінансових і фіскальних органів держави, логічним

продовженням навчальних курсів та складовою частиною процесу підготовки майбутніх фахівців з фінансів, банківської справи та страхування.

Навчальна практика здобувачів вищої освіти, котрі навчаються на кафедрі фінансів та економіки природокористування ННІЕМ, проходить на базах: фінансово-кредитних установ; комерційних банків; страхових компаній; пенсійного фонду, інвестиційних компаній, кредитних спілок; державних фінансових інституцій; Центру надання адміністративних послуг; фінансових органів місцевого самоврядування; вітчизняних та іноземних бізнес-структур; консалтингових компаній; аудиторських фірм; промислових та торгових підприємств за попередньою домовленістю з ними.

Мета практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» полягає у набутті здобувачами вищої освіти практичного досвіду фінансової діяльності та закріпленні й поглибленні набутих під час теоретичного навчання знань з теоретично-методичних аспектів функціонування державної фінансової системи, бюджетних установ та організацій; здобуття навичок самостійної практичної роботи у сфері фінансово-економічної діяльності; ознайомлення з конкретною роботою державного інспектора, аудитора, фінансового менеджера, керівників підрозділів.

Основними завданнями у процесі проходження навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» здобувачів вищої освіти є: ознайомлення зі структурою фінансових і фіскальних органів держави, бюджетної установи в процесі здійснення її основної діяльності, організацією фінансів місцевого господарства; ознайомлення здобувачів вищої освіти з фінансовим законодавством та нормативно-правовими актами, його станом та проблемами з питань державних і місцевих фінансів, ведення основної фінансової роботи місцевих підприємств, їх стратегією, технологією, особливостями функціонування; уміння провадити виконання державного і місцевого бюджетів; розподіляти доходи бюджету між ланками бюджетної системи; складати розпис бюджету; провадити виконання видаткової частини бюджету та обслуговування розпорядників бюджетних коштів; здійснювати перевірку

звітності підприємств, установ та організацій; оформляти матеріали ревізій (перевірок) і протоколи про адміністративні порушення; проводити вилучення коштів, взаємозаліки, взаємні розрахунки між ланками бюджетної системи; розглядати скарги підприємств, організацій, громадян з питань фінансової роботи та дій службових осіб, давати консультації щодо застосування законодавчих і нормативно-правових актів; складати звіти, інформаційні матеріали та пояснювальні записки до них; проводити аналіз доцільності надання та ефективності використання бюджетних коштів; проводити звірки облікових даних; аналіз підходів, методик та методів, які використовують на підприємстві; аналіз фінансової діяльності комунального підприємства; проведення необхідних досліджень, розрахунків та аналізу фінансово-господарської діяльності; набуття навиків презентації отриманих результатів; ознайомлення з особливостями діяльності на різних ділянках роботи, а саме: у сфері стратегічного та оперативного планування, аналізу діяльності, управління активами, забезпеченням ліквідності та платоспроможності, особливостями обліку та звітності, формування системи оподаткування тощо.

Навчальна практика з дисципліни «Вступ до спеціальності» використовується практикантом для виявлення практичних проблем з метою формування напрямів подальшої наукової роботи та написання кваліфікаційних робіт.

Зміст навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» здобувачів вищої освіти визначається переліком і тематикою навчальних дисциплін, які є обов'язковими для спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

2.2. Календарний графік проходження навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності»

Кількість днів	Змістовні модулі практики
1 день	Початок навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності»: інструктажу з охорони праці з обов'язком підписом у відповідному журналі.
3 дні	Ознайомлення з фінансовою діяльністю та особливостями ведення фінансової документації

Кількість днів	Змістовні модулі практики
	підприємств, установ та організацій визначеного профілю.
1 день	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.
3 дні	Ознайомлення з фінансовою діяльністю та особливостями ведення фінансової документації підприємств, установ та організацій визначеного профілю.
1 день	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.
3 дні	Ознайомлення з фінансовою діяльністю та особливостями ведення фінансової документації підприємств, установ та організацій визначеного профілю.
1 день	Контроль набутих знань за результатами проведення практики
2 дні	Контроль набутих знань за результатами проведення практики. Підведення підсумків.

3. Організація навчальної практики

Основним навчально-методичним документом, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практики здобувачів рівня підготовки за освітньо-професійною програмою 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» на визначених базах практики є робоча програма практики.

Організація і проведення навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» здобувачів вищої освіти здійснюється на основі робочої програми проходження навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності».

3.1. База навчальної практики

Визначення баз практики здійснюється адміністрацією закладу вищої освіти. Основною вимогою до баз практики є їх здатність забезпечити виконання програми практики.

Базою навчальної практики з спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» можуть бути фінансово-кредитні установи; комерційні банки; страхові компанії; пенсійний фонд, інвестиційні компанії, кредитні спілки; державні фінансові інституції; Центр надання адміністративних послуг; фінансові структури органів місцевого самоврядування; вітчизняні та іноземні бізнес-структури; консалтингові компанії; аудиторські фірми; промислові та торгові підприємства за попередньою домовленістю з ними.

3.2. Завдання навчальної практики

Завдання № 1. Ознайомлення із законодавчими та нормативними документами, які регламентують фінансову діяльність підприємств, організацій та установ.

Завдання № 2. Ознайомлення з функціональними обов'язками працівників структурних фінансових підрозділів підприємств, організацій та установ.

Завдання № 3. Ознайомлення з основами користування базами даних, які використовують в своїй діяльності структурні фінансові підрозділи підприємств, організацій та установ.

Завдання № 4. Ознайомлення з основами ведення фінансової звітності, яку готують структурні фінансові підрозділи підприємств, організацій та установ.

4. Форми і методи контролю

Під час проходження практики здобувач вищої освіти має ознайомитися законодавчими та нормативними документами, які регламентують фінансову діяльність підприємств, організацій та установ, з функціональними обов'язками працівників структурних фінансових підрозділів, з основами користування базами даних, які використовують в своїй діяльності структурні фінансові підрозділи підприємств, організацій та установ, з основами ведення фінансової звітності, яку готують структурні фінансові підрозділи підприємств, організацій та установ..

Робота практиканта з виконання програми практики контролюється керівником практики, який призначається

наказом ректора НУВГП, згідно розподілу навчального навантаження – викладачем кафедри фінансів та економіки природокористування. Практикант повинен дотримуватися режиму роботи та правил внутрішнього розпорядку підприємства. Установи чи організації, на базі якого проходиться навчальна практика з дисципліни «Вступ до спеціальності».

Виконання кожної частини навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» завіряється підписом керівника практики з виставленням проміжної оцінки за 100-бальною шкалою НУВГП із подальшим переведенням її у національну шкалу оцінок. По закінченні навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» здобувачу вищої освіти виставляється загальна оцінка («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), яка характеризує обсяг знань і навичок отриманих здобувачем вищої освіти за час проходження практики, сумлінність виконання програми навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності».

Звільнення від навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» за сімейними обставинами або іншими поважними причинами на один або кілька робочих днів допускається виключно за заявою практиканта та з дозволу завідувача кафедри фінансів та економіки природокористування.

Загальний контроль за ходом навчальної практики здійснює завідувач кафедри фінансів та економіки природокористування, а також директор ННІЕМ.

Поточний та підсумковий контроль передбачає облік ходу навчальної практики кожного здобувача вищої освіти, котрий відображається в журналі та підтверджується безпосередніми керівниками практики. Кінцевою формою контролю є підведення підсумків з навчальної практики керівником практики від кафедри фінансів та економіки природокористування.

Оцінка проходження навчальної практики фінансів та економіки природокористування складається із суми балів, які виставляються керівником практики на основі розгляду матеріалів практики.

Контроль знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється в усній формі. Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

Критерії оцінювання практики

Критерії оцінювання практики	Кількість балів	Рівень компетентності
Студент повністю виконав програму практики; під час захисту звіту студент аргументовано доводить набуття ним практичних навичок, передбачених програмою практики	90...100	Високий
Студент повністю виконав програму практики; виявляє наявність необхідних практичних умінь, передбачених програмою практики	85...89	Достатній
Студент повністю виконав програму практики; незначні недоліки, які спостерігаються при підведенні підсумкового контролю, студент виправляє сам	75...84	Достатній
Студент повністю виконав програму практики; при підведенні підсумкового контролю незначні недоліки, які студент усуває з допомогою викладача	70...74	Середній
Студент повністю виконав програму практики; підведення підсумкового контролю не дозволяє в повній мірі виявити практичні навички, передбачені програмою практики	60...69	Середній
Студент виконав більше 50% програми практики; підведення підсумкового контролю показує, що студент не набув достатніх практичних навичок, передбачених програмою практики	35...59	Низький
Студент виконав менше 50% програми практики та при підведенні підсумкового контролю показує відсутність практичних навичок, передбачених програмою практики	1...34	Низький

5. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Оцінювання результатів практики

№ з/п	Зміст роботи, яка оцінюється	Кількість балів
1	Вчасне проходження інструктажу з техніки безпеки	5
2	Вчасне прибуття студента на базу практики	10
3	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.	15
4	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.	15
5	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.	15
6	Захист практики	40
	Загальна сума балів	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90–100	зараховано
82–89	зараховано
74–81	
64–73	зараховано
60–63	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004).
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93.

Допоміжна

1. Концепція практичної підготовки студентів НУВГП. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/5617/> (дата звернення 06.05.2020).
2. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : метод. Рекомендації з впровадження / уклали: Галевич О. К., Штогрин І. М. Львів, 2008. 20 с. URL : http://ftfsite.ru/wp-content/files/Library_Standart.pdf (дата звернення 06.05.2020).

Інформаційні ресурси

1. База «Законодавство України» на сайті Верховної ради. URL : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi. (дата звернення 06.05.2020).
2. МОН України. URL : <http://mon.gov.ua>. (дата звернення 06.05.2020).
3. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ВНЗ України. URL : <http://www.znz.edu-ua.net>. (дата звернення 06.05.2020).
4. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека URL : <http://libr.rv.ua/>
5. Стандарти вищої освіти за усіма рівнями вищої освіти. URL : <http://educationua.org.ua/articles/689-standarti-vishchoji-osviti>. (дата звернення 06.05.2020).